

BỘ CÔNG THƯƠNG CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 11116 /BCT-KH

V/v trả lời chất vấn của
Đại biểu Quốc hội Nguyễn
Phi Thường

Hà Nội, ngày 19 tháng 11 năm 2012

Kính gửi:

- Đại biểu Nguyễn Phi Thường;
Đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Hà Nội;
 - Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Hà Nội.
(Thông qua Đoàn thư ký kỳ họp)

Bộ Công Thương nhận được chất vấn của Đại biểu gửi tới theo Văn bản số 172/SYCV-KH4 ngày 12 tháng 11 năm 2012 của Vụ Công tác đại biểu-Văn phòng Quốc hội với nội dung như sau:

Than “than thở” lỗ do bán cho điện. Điện “than” lỗ vì không thể tăng giá và phải cung cấp điện phục vụ công nghiệp chế biến, chế tạo, sắt thép, xi măng. Sắt thép, xi măng đều lỗ, é ám, tồn kho lớn và thậm chí thua hàng nhập khẩu trên sân nhà trong khi đó nhà máy sắt, thép, xi măng mọc lên ở ngoài Quy hoạch làm tăng sản lượng tiêu thụ điện hàng chục lần. Vừa qua, báo cáo Ngân hàng Nhà nước cho thấy nợ xấu ngành chế biến, chế tạo là lớn nhất ~22% tổng nợ xấu. Than, điện, sắt thép, xi măng và xuất nhập khẩu đều thuộc quản lý ngành của Bộ Công Thương. Trách nhiệm của Bộ trưởng như thế nào? Phương hướng khắc phục ra sao?

Bộ Công Thương xin được trả lời Đại biểu như sau:

Đối với ngành than: Hiện nay, nếu giá than bán cho điện được tính đủ thì giá bán điện phải tăng rất cao, gây bất ổn đến sản xuất và đời sống nhân dân. Nhằm thực hiện được mục tiêu kiềm chế lạm phát, ổn định kinh tế vĩ mô, đồng thời tháo gỡ được khó khăn đối với ngành than và ngành điện, Thủ tướng Chính phủ đã có các văn bản chỉ đạo Bộ Tài chính, Bộ Công Thương căn cứ chức năng nhiệm vụ được giao có trách nhiệm điều hành giá của hai ngành này. Thực hiện chỉ đạo của Phó Thủ tướng Vũ Văn Ninh tại Công văn số 421/VPCP-KTTH ngày 06 tháng 4 năm 2012 trong đó có nêu “các Bộ Tài chính, Công Thương phối hợp xây dựng lộ trình điều chỉnh giá điện để đến năm 2013 theo thị trường, trên cơ sở đó điều chỉnh giá than hợp lý với lộ trình thích hợp”, ngày 07 tháng 9 năm 2012, Bộ Tài chính đã ban hành Công văn số 480/BTC-QLG về giá than cho sản xuất điện với giá than tăng từ 28-42% so với giá hiện hành, bằng khoảng 71-73% giá thành than năm 2011, bằng khoảng 89-93% giá thành than năm 2010. Như vậy, khó khăn của ngành Than đã phần nào được tháo gỡ.

Thực hiện Chỉ thị số 25/CT-TTg ngày 26 tháng 9 năm 2012 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác quản lý, điều hành và bình ổn giá những tháng cuối năm 2012, trong thời gian tới, Bộ Công Thương và Bộ Tài

chính phối hợp xây dựng kế hoạch điều chỉnh giá than bán cho sản xuất điện theo hướng bảo đảm bằng giá thành toàn bộ.

~~Đối với ngành điện: Trong những năm vừa qua, do phải thực hiện nhiệm vụ kiềm chế lạm phát nên việc điều chỉnh chưa tương ứng với biến động của các yếu tố đầu vào hình thành giá, vì vậy giá điện hiện nay đang ở mức thấp hơn giá thành sản xuất kinh doanh điện. Đây là một trong các nguyên nhân chính làm cho các dự án điện không hấp dẫn đối với các nhà đầu tư và không tạo động lực để sử dụng điện tiết kiệm và hiệu quả, dẫn đến tình trạng thiếu điện trong một số thời điểm nhất là vào mùa khô. Vì vậy, để ngành điện phát triển một cách bền vững, đáp ứng đủ nhu cầu điện cho phát triển kinh tế xã hội và sinh hoạt của nhân dân, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 24/2011/QĐ-TTg ngày 15 tháng 4 năm 2011 cho phép điều chỉnh giá bán điện theo cơ chế thị trường, từng bước xây dựng giá điện phản ánh đầy đủ các yếu tố đầu vào của hoạt động sản xuất kinh doanh điện, tiến tới hình thành và phát triển thị trường điện lực cạnh tranh tại Việt Nam. Theo đó, Tập đoàn Điện lực Việt Nam được điều chỉnh giá bán điện tăng trong biên độ 5% khi một số thông số đầu vào biến động (giá nhiên liệu, tỷ giá ngoại tệ, cơ cấu sản lượng điện phát thay đổi) so với thông số đã được sử dụng để xác định giá bán điện hiện hành. Trường hợp điều chỉnh giá điện trên 5%, Tập đoàn Điện lực Việt Nam phải báo cáo Bộ Công Thương và Bộ Tài chính để thẩm định trình Thủ tướng Chính phủ. Thời gian điều chỉnh giá bán điện giữa hai lần liên tiếp tối thiểu là 3 tháng.~~

Hiện nay, các khoản chi phí còn treo chưa được tính vào giá bán điện hiện hành là rất lớn, giá nhiên liệu đầu vào của sản xuất điện chưa được tính đủ (giá than bán cho điện đang thấp hơn giá thành sản xuất kinh doanh than). Tuy nhiên, để hạn chế tác động của giá điện đến ổn định kinh tế xã hội, trong năm 2012 giá điện chỉ được điều chỉnh ở mức độ kiềm chế (tăng 5%), đồng thời thực tế đã giãn thời gian điều chỉnh giá điện khoảng 6 tháng kể từ lần điều chỉnh trước đó (cuối tháng 12 năm 2011).

Trong thời gian tới, thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Quyết định số 854/QĐ-TTg về việc phê duyệt Kế hoạch sản xuất kinh doanh và đầu tư phát triển 5 năm 2011 - 2015 của Tập đoàn Điện lực Việt Nam, đồng thời căn cứ vào kết quả kiểm tra giá thành sản xuất kinh doanh điện năm 2011 và báo cáo dự kiến giá thành sản xuất, kinh doanh điện năm 2013-2015, Bộ Công Thương sẽ xây dựng lộ trình điều chỉnh giá điện giai đoạn 2013-2015 nhằm đảm bảo giá điện phản ánh đúng, đủ các yếu tố đầu vào hình thành giá.

Về vấn đề các nhà máy sắt, thép, xi măng mọc lên ồ ạt ngoài quy hoạch, hiện nay lĩnh vực sản xuất xi măng do Bộ Xây dựng quản lý. Về vấn đề các nhà máy sắt, thép, Bộ Công Thương xin báo cáo như sau:

Tháng 8 năm 2008, Bộ Công Thương đã chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức kiểm tra tình hình thực hiện Quy hoạch phát triển

ngành Thép Việt Nam giai đoạn 2007-2015, có xét đến năm 2025 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 145/2007/QĐ-TTg ngày 04 tháng 9 năm 2007. Kết quả kiểm tra cho thấy, có 32 dự án đã được các địa phương cấp Giấy chứng nhận đầu tư nhưng chưa có ý kiến chấp thuận chủ trương đầu tư của Thủ tướng Chính phủ hoặc ý kiến thỏa thuận của Bộ Công Thương. Trên cơ sở Báo cáo của Bộ Công Thương, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo việc chấn chỉnh công tác đầu tư sản xuất thép tại Công văn số 1708/VPCP-KTN ngày 19 tháng 3 năm 2009 yêu cầu: Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phối hợp với Bộ Công Thương, Bộ Tài nguyên và Môi trường:

- Chấn chỉnh ngay công tác cấp Giấy chứng nhận đầu tư các dự án thép tại địa phương, đảm bảo phù hợp với quy định của Luật Đầu tư và Luật Xây dựng.
- Tạm dừng việc xem xét cấp Giấy chứng nhận đầu tư các dự án thép xây dựng thông thường; chỉ xem xét đối với các dự án sản xuất thép đảm bảo đủ nguyên liệu quặng sắt, các dự án sản xuất thép chất lượng cao.

Đồng thời với giải pháp trên, nhằm xiết chặt công tác quản lý nhà nước và ngăn chặn có hiệu quả việc đầu tư các dự án thép ngoài quy hoạch; theo chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Công Thương đã ban hành Công văn số 8017/BCT-CNNg ngày 17 tháng 8 năm 2009 quy định việc đầu tư các dự án sản xuất gang thép, theo đó, quy định cụ thể và chặt chẽ thủ tục, điều kiện đầu tư các dự án sản xuất gang thép theo hướng phải đảm bảo công nghệ hiện đại, có nguồn nguyên liệu ổn định, tin cậy, đảm bảo các yêu cầu về môi trường, khả năng đáp ứng về hạ tầng kỹ thuật, khả năng thu xếp vốn và đảm bảo hiệu quả kinh tế. Với các biện pháp cương quyết và đồng bộ nêu trên, việc cấp phép các dự án thép đến nay cơ bản đã được chấn chỉnh. Không còn tình trạng một số địa phương cấp phép tràn lan như trước đây. Hiện nay, Bộ Công Thương đã được Thủ tướng Chính phủ giao, ủy quyền xây dựng và phê duyệt Quy hoạch hệ thống sản xuất và hệ thống phân phối thép giai đoạn 2011-2020, có xét đến năm 2025. Dự kiến, Quy hoạch này sẽ ban hành trong thời gian cuối năm 2012.

Về vấn đề tồn kho sắt thép: Tồn kho thép hiện nay khoảng 191 nghìn tấn, nguyên nhân chính vẫn là do nhu cầu xây dựng suy giảm và nhập khẩu thép từ Trung Quốc tăng do nhu cầu thép thế giới sụt giảm, vì vậy, các doanh nghiệp thép Trung Quốc đang đẩy mạnh việc xuất khẩu thép sang Việt Nam và các nước ASEAN khác. Trong bối cảnh đó, để hỗ trợ sản xuất trong nước, góp phần hỗ trợ doanh nghiệp tiêu thụ sản phẩm sản xuất trong nước, giảm lượng hàng tồn kho, thúc đẩy sản xuất, kinh doanh phát triển, Bộ Công Thương tiếp tục duy trì việc cấp giấy phép nhập khẩu tự động đối với một số chủng loại thép trong nước đã sản xuất được (Thông tư số 23/2012/TT-BCT ngày 07 tháng 8 năm 2012 của Bộ Công Thương quy định việc áp dụng chế độ cấp Giấy phép nhập khẩu tự động đối với một số sản phẩm thép). Hiện

nay, Bộ Tài chính đã dự thảo thông tư sửa đổi, bổ sung Thông tư số 157/2011/TT-BTC ngày 14 tháng 11 năm 2011 về Biểu thuế xuất khẩu, Biểu thuế nhập khẩu ưu đãi theo danh mục mặt hàng chịu thuế với hướng điều chỉnh tăng thuế nhập khẩu một số sản phẩm thép. Bộ Công Thương đang tham gia góp ý và song song với đó là phối hợp cùng các Bộ, ngành liên quan nghiên cứu về việc xây dựng hàng rào kỹ thuật đối với mặt hàng thép nhập khẩu. Hiện nay, về vấn đề tồn kho đối với vật liệu xây dựng nói chung, sắt thép, xi măng nói riêng phụ thuộc vào các vấn đề liên quan đến thị trường bất động sản và các công trình xây dựng. Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Xây dựng, Bộ Giao thông vận tải, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, Bộ Tài chính có những biện pháp cụ thể, trong đó có việc tăng cường đẩy nhanh giải ngân các dự án đầu tư công có tính cấp thiết. Như vậy, với các giải pháp quyết liệt và đồng bộ của Chính phủ, các Bộ, ngành, trong thời gian sắp tới, mức tồn kho sẽ dần trở lại mức bình thường.

Bộ Công Thương xin cảm ơn Đại biểu và Đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Hà Nội đã quan tâm đến vấn đề trên./.

Noi nhận:

- Như trên;
- Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Vụ Công tác đại biểu-Văn phòng Quốc hội;
- Lãnh đạo Bộ;
- Tổng cục Năng lượng;
- Cục ĐTDL, Các Vụ: CNNg, TTTN;
- Lưu: VT, KH (2b).

BỘ TRƯỞNG

Vũ Huy Hoàng